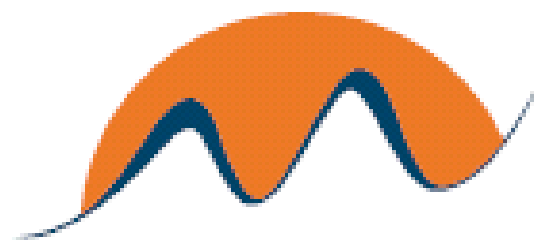

Ukiumoortumik nalunaarusiaq 2016

NAATSORSUEQQISSAARTARFIK
GRØNLANDS STATISTIK | STATISTICS GREENLAND

UKIUMOORTUMIK NALUNAARUSIAQ 2016

**Ukiumoortumik
nalunaarusiaq 2016**
Saqqummersitsisoq:
Naatsorsueqqissaartarfik

Uani
pissarsiarineqarsinnaavoq:
www.stat.gl

Adresse

Naatsorsueqqissaartarfik
Postboks 1025
3900 Nuuk
Oqarasuaat.: 34 57 70
Fax: 34 57 90
E-Mail: stat@stat.gl
www.stat.gl
GLN 579000195270

Siulequt

Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfiup 2016-imut ukiumoortumik nalunaarusiaa saqqummiunneqarpoq. Naatsorsueqqissaartarfiup suliassai, tassunga ilanngullugit suliffeqarfiup inatsisitigut tunngavigisai aqutsinermilu pissutsit nalunaarusiami allaaserineqarput. Tamatuma saniatigut Naatsorsueqqissaartarfimmi 2016-imi kisitsisitigut paasisutissat suliarineqartut kiisalu suliffeqarfiup aningaasaqarnerat, sulisullu pillugit takussutissat nalunaarusiap imarai. 2015-imi pisut assigalugit Naatsorsueqqissaartarfiup nittartagaa 2016-imut ukiumoortumik nalunaarusiami immikkut sammineqarpoq.

Ukiumoortumik nalunaarusiamut atatillugu ingerlatsinermi pilersaarut siulersuisut akuerisimasaat ukiumut ataasiarluni nutarterlugu saqqummersinneqassaaq.

2016-imi Naatsorsueqqissaartarfimmit saqqummersitat amerlisimapput nittartakkallu atorneqarnerulersimallutik. Ingerlatsineq ukiuni kingullerni pisariillisarneqarsimavoq taamaalillutik saqqummersittakkat amerlinissaat aningaasassaqartinneqalersimallutik.

Ineriartornerup ilorraap tungaanut ingerlatiinnarnissaanut massakut sulisut suliinnarsinnaanissaat suliffimmullu piukkunnartunik sulisunik pissarsiornissap ajornannginnerusumik pisinnaanissaq apeqqutaalluinnarput. Naatsorsueqqissaartarfimmit pisortaqarfinni allaffissornikkut nalunaarsuiffiit najoqqutatut atorneqarluartarmata, sulinermut aamma iluaqutaalluarpoq allaffissornikkut IT atorlugu nalunaarsuiffiit pitsanngungaatsiarsimani.

Vøgg Løwe Nielsen
Siulersuisunut siulittaasoq

Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfiup suliassai aqunneqarneralu

Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfiup Kalaallit Nunaanni pisortatigoortumik naatsorsueqqissaarnernut qitiusumik oqartussaasuvoq. Naatsorsueqqissaartarfiup pingaarnertigut akisussaaffigineqarnera siulersuisunit isumagineqarpoq, taakkulu inuiaqatigiinni pissutsinik ilisimasaqartunik tallimanik ilaasorta qarput. Ulluinnarni aqutsisoqarneq naatsorsueqqissaartarfimmi pisortaasumit isumagineqarpoq, taassumalu suliffeqarfik avammut nittarsaattarpaa.

Aaqqissuussaani inissisimaneq

Naatsorsueqqissaartarfiup aaqqissuussaani Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfiup ataaniippoq. Aningaasaqarnermut naalakkersuisoqarfiup Naatsorsueqqissaartarfimmi aningaasaqarneq sulisunullu atugassarititat pingaarnertut akisussaaffigivai. Atugassarititat naatsorsueqqissaarnernut tunngasut siulersuisut akisussaaffigivaat.

Siulersuisut suliassat katitigaanerallu

Siulersuisut suliassat Siulersuisut suliassat Inatsisartut inatsisaanni nr. 11, 29. oktober 1999-imeersumi takuneqarsinnaasut ukuupput:

- Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfimmut pingaarnertut akisussaaffik isumagissallugu
- Kisitsisitigut paasissutissat tamaneersut katiternissaannut siunnersuuteqassallutik
- Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfiup anguniakkanut aalajangersakkat naapertorlugit sulinersoq nakkutigissallugu
- Suliniuteqarfigineqartunut piffissaq ungasinnerusoq isigalugu Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfiup pilersaarusiornera akuerissallugu
- Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfiup sulinissamut pilersaarutai akuerissallugit
- Ukiumut ataasiartumik suliffeqarfiup sulinera pillugu Naalakkersuisunut nalunaarummik tunniussaqaqartarnissaq

Siulersuisut katitigaanerat Siulersuisut 2016-ip naanerani ukuninnga inuttaqarput, taakku atuuffiisa atorunnaarnissaat ungaluusami nalunaarutigineqarpoq:

- Vøgg Løwe Nielsen, siusinnerusukku Danmarks Statistikimi allaffimmi pisortaasimasoq (juunip tallimaanni 2017)
- Henrik Leth, Polar Seafoodimi siulersuisut siulittaasuat (juunip tallimaanni 2016)
- Kim Neumann Nielsen, Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmi pisortaqaq (juunip tallimaanni 2016)

- Lulu Nielsen, Kommuneqarfik Sermersuumi siunnersortaaneq (juunip tallimaanni 2017)
- Mítldlâra K.E. Lennert, Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik (marsip aallaqqaataani 2018)

Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfiup sulisui sinnerlugit Bolatta Vahl siulersuisuni 2016-imi ilaasortaatinneqarpoq.

Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfimmut siulersuisut 2016-imi pingasoriarlutik ataatsimiipput. Siullermik ataatsimiinnermi 2015-imi angusat, matumuunalu ukiumoortumik nalunaarusiap suliarineqarnera akuerineqarneralu, sammeneqarput. Aappasaanik ataatsimiinnermi Inuusuttut ilinniannngitsut sulinngitsullu pillugit kisitsisitigut paasissutissat kiisalu inuussutissarsiutit pillugit kisitsisitigut paasissutissanut tunngasut pingaarnertut sammeneqarput pingajussaanillu ataatsimiinnermi 2017-imi missingersuutit suliassanullu pilersaarutit sammeneqarlutik.

Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfimmi ukiup ingerlanera

Kisitsisitigut
paasissutissiorneq

Immikkoortuni kisitsisitigut paasissutissat assigiinngitsut saqqummersinneqartut agguarnerat takussutissiamit ataaniittumit erseerput. 2016-imi ukiullu siuliini Naatsorsueqqissaartarfiup saqqummersitai immikkoortiterluagaanerusunngorlugit takussutissiorneri nittartakkimi takuneqarsinnaapput.

Saqqummersitat amerleriapiloorsimanerannut kisitsisit saqqummersinneqartartut ukiumoortumik saqqummersittarunnaarlutik qaammamoortumik ukiumulluunniit sisamakkaartumik saqqummersinneqartalersimani ilaatigut pissutaavoq. Takornariaqarnermut, suliffeqarfimmut aalisarnermullu tunngasut 2016-imi qaammamoortumik saqqummersinneqartarput.

Takussutissiaq 1. 2011-2016 saqqummersitat amerlassusivii aamma immikkoortut kisitsisitigut paasissutissanik suliaqarfiusut malillugit 2017-imi saqqummersitassat pilersaarutaasut

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Ukiumoortumik saqqummersitat. . .	2	2	2	2	2	2	2
Aningaasaqarneq pillugu kisitsisiti- gut paasissutissat	17	21	18	23	29	41	42
Innuttaasut pillugit kisitsisitigut paasissutissat.	6	9	8	8	11	16	16
Suliffeqarneq pillugu kisitsisitigut paasissutissat.	12	19	23	23	30	41	42
Katillugit	37	51	51	56	72	100	102

*Kisitsit Takussutissiaq 4-mit allaanerusinnaapput saqqummersitat nutaat peerneqarsimasulluunniit pissutigalugit

Ukiut siuliinut sanilliullugu 2015-imi saqqummersitat allannguutaat pingaarnertit ataani naatsumik allaaserineqarput.

Nuna tamakkerlugu naatsorsuutit	2016-imi nuna tamakkerlugu naatsorsuutini akinut naleqqersuutip naatsorsoriaasia nutarsarneqaatigaluni allannguallatsinneqarpoq, taamaalilluni aningaasarsiornikkut ineriartorneq akusimasunit kisitsisit aallaavigalugit naatsorsorneqartalerluni.
Atuisunut akit sanilliunneri	Kalaallit Nunaanni Danmarkimilu akit sanilliunneri 2016-imi Danmarks Statistikkimi siunnersortinik ikiortilerluni suliarineqarpoq saqqummersinneqarlunilu. Saqqummersitaq taanna 2014-imi saqqummersumik nutarterineruvoq.
Takornariaqarneq	2016 aallarnerfigalugu timmisartunut ilaasut kisitsisaataasivimmi qaammatikkaarlugit nutarterneqartalerput.
Suliffissarsiortut	2016-imi kisitsisaataasivimmi suliffissarsiortutut nalunaarsukkat kommuninut kiisalu sulisinnaasut sulinissamut piareersimassusiinut immikkoortillugit pissarsiarineqarsinnaalerput.
Kommunit naatsorsuutaat	Naatsorsueqqissaartarfiup 2015-imi Kommunit 2009-mit 2014-imut naatsorsuutaanni kisitsisit pingaarnert tamanut saqqummiuppai. 2016-imi kisitsisaataasivimmi nunatta karsiata naatsorsuutai aamma pissarsiarineqarsinnaalerput, paasissutissanik itisiliilluni aallertoqarsinnaalerluni (ass. Hovedkonto 34.11.03 Dronning Ingridip Napparsimmavissua) (ass. artskonti 11xx akissarsiat).
Pinerluuteqarsimasut pillugit kisitsisit	2016-imi politiit suliaanit paasissutissat tunngavigalugit pinerluuteqarsimasut pillugit kisitsisit suliarineqaqqittalerput. Tassani saqqummersinneqarput 2008-mut kisitsisit ilanngullugit unnerluussinerit, pasineqartut aamma aalajangiinerit.
Ilinniartitaaneq	2016-imi Kalaallit Nunaanni ilinniakkat qaffasissusaat ilanngunneqartalerput. Efterskoleni atuartut pillugit paasissutissat aamma saqqummersinneqartalerput kiisalu inuusuttut 16-it 25-llu akornanni ukiullit ilinniannigitsut sulinngitsullu pillugit kisitsisitigut paasissutissiisoqarluni.
Innuttaasut pillugit kisitsisitigut paasissutissat	2016-imi innuttaasut pillugit kisitsisitigut paasissutissat ilaqutariit pillugit paasissutissanik ilaneqarput. Kisitsisitigut paasissutissiissutigineqartartunut innuttaasunut inoqutigii nullu tunngasunut Ilaqutariit pillugit paasissutissat ilassutaapput. Ilaqutariit pillugit paasissutissat isertitanik aamma isumagininnermik pisartagallit pillugit itisiliinerni soqutiginaateqarpoq.

Naatsorsueqqissaarnermik paasissutissiisarneq

Atuisunut akít
sanilliunneri

Qarasaasiat atorlugit paasissutissiisarneq

Naatsorsueqqissaartarfiup avammut atassuteqarnera qarasaasiatigut pinerusarpoq. Qarasaasiakkut paasissutissiisarneq akikinneruvoq, sukkanerulluni aammalu tiguisartut assigiinngitsut pisariaqartitaat naapertorlugit allanngortikkumarluni.

Nittartakkami tusagassiutinut nalunaarutit, saqqummersitat, immikkut saqqummersitat, ukiumoortumik kisitsisitigut paasissutissat aamma kisitsisaataasivik ataatsimoortillugit takuneqarsinnaanerit neqeroorutigineqarpoq. Nittartagaq danskisuujuuneruvoq kalaallisuujuunerullunilu, immikkoortulli pingaernerit tuluttut nutserneqarnikuupput.

Nittartagaq Kisitsisaataasivillu qarasaasiatigut aqutsissutit nutaanerpaat atorlugit serverinut nutaanut aasami 2015-imi nuunneqarput. Naatsorsueqqissaartarfiup Namminersorlutik Oqartussat ilusilersueriaasaat nalinginnaasoq atorpaat, kisianni qarasaasiakkut saqqummiussiissutit pineqartillugit allaaneruvoq, tassa Naatsorsueqqissaartarfik akuersissutisissarnermut 2016-imi aningaasartuutaaruttussaammat.

Allagaqartup immersugassat immersuissutillu, Danmarks Statistikki ikiortiseralugu pilersitat, iluaqusiullugit nittartagaq nammineerluni Microsoft Office-mit atortut atorlugit suliarisarpai, nittartakkamut ikkunniisaanut piareerlugit. Immersuissutit PDF-itut html-itullu Nittartakkap saqqummiunniisaanut piareersaataasarput. Saqqummiussat html-imi saqqummersinneqarsinnaanera isumaqarpoq nittartagaq qisuariarsinnaasuusoq, tassa qarasaasianit, mobiilinit, tablesinillu atuarneqarsinnaasoq.

Aamma Ukiumoortumik Kisitsisitigut Paasissutissanut assigiinngitsut taakku marluk toqqammavigalugit atorneqarsimapput, tassani innersuussissut ilanngunnagu. Naatsorsueqqissaartarfik atuisut nammineerlutik danskisut kalaallisulluunniit Ukiumoortumik Kisitsisitigut Paasissutissaliornissaannut 2014-ip aasaaneranili neqerooruteqarpoq. Tassa kapitalit sorliit atuisut Ukiumoortumik Kisitsisitigut Paasissutissaatigissanerlugit nammineq aalajangissavaat. Kapitalit ukiup ingerlanerani nutarterneqartassapput, nammineq pigisassatut Ukiumoortumik Kisitsisitigut Paasissutissaatigisani kapitalit imarisai nutaanerpaasuaannassallutik.

Takussutissiaq 2. Nammineq pigisassatut Ukiumoortumik Kisitsisitigut Paasissutissanit Kapitalit aaneqarsimasut amerlassusaat sammisat malillugit agguakkat

	2015		2016	
	amerlas-susaat inngorlugu	Pct.-inngorlugu	amerlas-susaat inngorlugu	Pct.-inngorlugu
Katillugit	2.753	100	3.142	100
01 Naalakkersuineri aqutsinermilu pissutsit	105	3,8	129	4,1
02 Nunalerutit, silap pissusaa aamma pinngortitaq	247	9,0	268	8,5
03 Innuttaasut	213	7,7	218	6,9
04 Ineqarneq	108	3,9	95	3,0
05 Inuussutissarsiutit aqqissussaanerat	143	5,2	167	5,3
06 Suliffeqarnermi pissutsit	134	4,9	169	5,4
07 Aalisarneq, piniarneq nunalerinerlu	206	7,5	192	6,1
08 Assartuineq angallassinertu, takornariaqarneq attaveqatigiinertu	124	4,5	133	4,2
09 Nukissiorneq	112	4,1	116	3,7
10 Nuna tamakkerlugu naatsorsuutit	137	5,0	155	4,9
11 Akiliisarnerup naligiissinnera aamma nunanut allanut niuernerneq	113	4,1	140	4,5
12 Pisortat aningaasaqanerat	133	4,8	183	5,8
13 Isertitat, atuineq akillu	154	5,6	126	4,0
14 Aningaasaanik aningaasaatinillu niuernerneq	78	2,8	111	3,5
15 Atualernissaq sioqqullugu paaqqinnittarfiit meeqqallu atuarfiit	84	3,1	139	4,4
16 Ilinniartitaaneq	86	3,1	113	3,6
17 Ilisimatusarneq	139	5,0	169	5,4
18 Isumaginninnermut peqqissutimullu tunngasut	166	6,0	174	5,5
19 Politiit, eqqartuussisoqarneq illersornissamullu tunngasut	103	3,7	89	2,8
20 Kultureqarneq, qaammarsaaneq ilageeqarnerlu	69	2,5	119	3,8
21 Aatsitassat	99	3,6	137	4,4
Atuakkat aaneqarsimasut amerlassusaat	929		1.053	
Atuakkanmi ataatsimi kapitalit amerlassusaat	3,0		3,0	

Ukiut tamaasa Ukiumoortumik kisitsisitigut paasissutissat 1.000-it missaat nittartakkamut aaneqartarput. Nammineq pigisassatut Ukiumoortumik Kisitsisitigut Paasissutissat pilersinneqarsimasut katillugit 1.053-usuni agguaqatigiissillugit kapitalit 3,0-it 2016-imi qinerneqarsimapput. Innuttaasunut Aalisarnermut Isumaginninnermilu pissutsinut tunngasut kapitalit kapitalinit allanit qinerneqarnerulaarput.

Kisitsisaataasiviup programmia aasami 2015-imi nutaanerpaamut nutartigaavoq. Tassunga atatillugu tabelit filinut arlalinnut oqaasilinnut allanngortinneqarput, taamaasillutik tabelit tamarmik kalaallisut, danskisut tuluttullu pissarsiarineqarsinnaanngorlutik.

Siornatigut Naatsorsueqqissaartarfiup Kisitsisaataasivimmik atuisut kisissinnaasimangilai. Kisianni nutartikkamut nuunnermi susassaqarfiit aaneqartarneri immikkoortiterlugit tamarmik kisinneqarsinnaanngorput.

Takussutissiaq 3. Kisitsisaasivimmit 2016-imi aaneqartut amerlassusaat

Tabelit Kisitsisaasivimmit 2016-imi aaneqartut amerlassusaat	Katillugit
Katillugit	54.203
Suliffeqarnermi pissutsit	5.583
Innuttaasut	20.103
Ineqarneq	502
Nukissiuuteqarneq ..	720
Inuussutissarsiorneq	825
Aalisarneq piniarnerlu	5.162
Isertitat	3.458
Aningaasaqarnikkut pissutsit	744
Nuna tamakkerlugu naatsorsuutit ...	339
Pisortat aningaasaataat	1.656
Akit	1.727
Isumaginninnermut tunngasut	1.004
Ukiumoortumik kisitsisitigut paasissutissat	224
Peqqissutsimut tunngasut	1.112
Tupa imigassarlu aalakoornartulik ...	1.333
Takornariaqarneq ...	748
Ilinniartitaaneq	4.109
Nunanik allanik niueqateqarneq	3.066

Saqqummersitat Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfimmit saqqummersinneqartartut tamarmik akeqanngillat nittartakkamiillu aaneqarsinnaallutik. Sulinissamut pilersaarut malillugu Naatsorsueqqissaartarfiup Ukiumoortumik Kisitsisitigut Paasissutissat ilanngunnagit 2016-imi 99-inik saqqummiussaqqarpoq. Taakkunani 84 procentii piffissaq eqqorlugu 2016-imi saqqummersinneqarput 2015-imilu 94 procentiullutik. Piffissamik eqquilluni saqqummiussisarneq ukiup siuliani saqqummiussisarnerup assignngilaa, tamanna ilaatigut saqqummersittakkat amerlerujussuarsimanageranik pissuteqarpoq.

Takussutissiaq 4. Piffissaq eqqorlugu 2013-imit 2016-imut saqqummiussisarneq

	Saqqummersitat amerlassusaat*			
	2013	2014	2015	2016**
Piffissaq eqqorlugu saqqummertut	46	51	66	84
Sap. ak. angullugu kinguaattoorlutik saqqummertut	0	0	2	2
Qaammat ataaseq angullugu kinguaattoorlutik saqqummertut	2	3	1	7
Qaammat ataaseq sinnerlugu kinguaattoorlutik saqqummertut	3	1	1	5
Ukiup tullianut kinguartinneqartut taamaatiinneqartulluunniit	2	1	0	1
Katillugit	53	56	70	99

*Kisitsit Takussutissiaq 1-imit allaanerusinnaapput saqqummersitat nutaat peerneqarsimasulluunniit pissutigalugit. 2016-imi saqqummersinneqartussaagaluortoq Inuusuttu ilinniarnat suliffeqarnerallu 2017-imut kinguartinneqarpoq aamma saqqummersinneqartut Timmisartumik angalasut tamarmik pilersaarutaasumit kingusinnerusukkat saqqummersinneqarput. Saqqummiussinissamik kinguartitsinerit takussutissiami takuneqarsinnaapput.

Kisitsisaataasivik Saqqummersitanut atatillugu paasissutissat immikkoortiterluagaanerusut Kisitsisaataasivimmi tabelini arlalinni nassaassaapput. Naatsorsueqqissaartarfiup nittartagaa aqutigalugu imaluunniit <http://bank.stat.gl> toqqaannartumik iserfigalugu kisitsisaataasivimmut

isertoqarsinnaavoq. Kisitsisaataasivimmik atuisut tabelit assigiinngitsut 263-it 2016-ip naanerani qinersinnaavaat ukiup siuliani tabelit 220-upput. Amerlanerusunik ikinnerusunilluunniit tabeliuteqarnissaq imminermini siunnerfiunngilaq, tabelit immikkoortiternerisa atuisut periarfissaannut aalajangiisuusarneri pissutigalugit.

Kisitsisaataasivimmi kisitsisaatigineqartut aaneqarsinnaapput atuisullu namminneq programiutaanni imaluunniit periarfissat allat kisitsisaataasiviup atuisunut quppersagaaniittut atorlugit suliarineqarsinnaapput.

Unnuk kulturisiorfik
aamma
oqalugiartarnerit

Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik Nuummi Unnuk Kulturisiorfimmu suliffeqarfiup atuuffianut pisortatigut qaammarsaanermik siunertaqartumik januaarimi arfininngornermi kingullermi pisumut 2016-imi peqataaqqippoq. Aaqqissuussaq ilimmarfimmi ingerlanneqarpoq.

Aasaanerani SIK-ip aaqqissugaanut Qassimiuaarnermut Naatsorsueqqissaartarfik peqataavoq.

Kommunini teknikkimut immikkoortortaqarfinnisulisut, Inatsisartunut ilaasortat, ilinniarnertuunngorniarfinni ilinniartitsisut, Niuernermi Ilinniarfimmi ilinniartut aamma Ilisimatusarfimmi ilinniartut kisitsisaataasivimmik atuinissamut 2016-imi pikkorissartinneqarput.

Facebook

Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik 2014-imi Facebookimi atuisunngorpoq. Atuisunngornerup siunertarivaa Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfimmit nutaarsiassat inunnut amerlanerusunut apuuttarnissaat. 2017-imi apriliimi Facebookimi 861-inik malinnaasoqarpoq 2015-ip naanerani 640-nik malinnaasoqartoq.

API

Kisitsisaataasivimmi paasissutissat API-nngorlugit (application programming interface) pissarsiassaapput. Paasissutissat Kisitsisaataasivimmeersut aaneqarsinnaapput programminilu atoqqinneqarsinnaallutik, soorlu mobiilini appini, nittartakkani saqqummiissutini aalajangersimasuni allanilu. Takornariaqarnermut kisitsisitigut paasissutissat www.tourismstat.gl-imiittut Visit Greenlandip atortagai Kisitsisaataasivik nutarteraangat ingerlaannaq aaneqartarput.

Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfiup assilersukkanik saqqummiussinissamut periarfissat nammineerluni atortarsimavai. Taassuma saniatigut programkode nittartakkamut atorneqartartoq Naatsorsueqqissaartarfiup avataaniittunut soqutiginnittunut akeqanngitsumik pissarsiassanngortinneqarnikuuvoq.

Nunani avannarlerni
kisitsisitigut
paasissutissiisartut
ataatsimeersuarnerat

Ukiut pingasukkaarlugit Nunani avannarlerni kisitsisitigut paasissutissiisartut ataatsimeersuarparput. 2016-imi tamaani Stockholmimi pisoq Kalaallit Nunaannit tallimanit peqataaffigineqarpoq. Ataatsimeersuarneq iluatsillugu Kalaallit Nunaat piareesaavoq nunat mikinerit/inukinnerit (Island, Kalaallit Nunaat, Savalimmiut aamma Åland) siullermeertumik ataatsimeeqatigiinnissaanik. Nunat mikinerit/inukinnerit ataatsimiinneranni

Kalaallit Nunaani Naatsorsueqqissaartarfik nuna tamakkerlugu naatsorsuutit immikkut pingaarnerutillugit saqqummiunneqarpoq.

Aningaasatigut isumalluutit

Aningaasatigut isumalluutit Siulersuisut sulianut pilersaarusiamik aalajangersaasarpoq, taannalu aningaasaliissutinik ukiumoortumik aningaasanut inatsit aqutugalugu tunniunneqartunit suliassanillu suliakkiissutaasunit isertitanit aningaasalersorneqarpoq.

2016-imi aningaasaliissutit 10.502 t.kr.-miipput. Naatsorsuinerup inernerata takutippaa aningaasat atukkat 702 t.kr.-nik ikinnerusimasut.

Atukkat ikinnerusimaneranut pingaarnertut pissutaapput 2016-imi atorfillit ikissimanerat atorfilinnut missingersuusiornermut atatillugu naatsorsuutigisamit aningaasat atugassatut naatsorsuutigineqartunit ikinnerusimanerat, aningaasaliissutigineqartut takussutissiami 5-imi ataani allassimasumi takuneqarsinnaapput.

Siunnersorteqarnermut aningaasartuutit 2015-imit 2016-imut annertusisimaneranut Naatsorsueqqissaartarfiup Kalaallit Nunaata Danmarkillu akornanni atuisartunut akit assigiinngissutaannik kisitsisinngortitsineranut Danmarks Statistikimit 2016-imi suliarineqarsimanagera pingaarnertut pissutaavoq. Taasuma saniatigut

2016-imut naatsorsuutini 1.048 t.kr.-inik immikkoortitaqarpoq.

2016-imi aamma 2017-imi Naatsorsueqqissaartarfik NordForkimi suliniummut, nunani avannarlerni nalunaarsuutinik katersanik pitsannngorsaanermut ilisimatuarnermut, peqataanini pissutigalugu akissarsiassaqqarpoq. Tamanna Naatsorsueqqissaartarfimmuut nalunaarsuutinik katersaanut uppernarsaasiornerni pitsannngoriartitsinissaa iluaqutaalluartaavoq. Naatsorsueqqissaartarfik ukiut marluk ingerlanerini 762 t.kr.-inik pissarsissaaq, 2016-ip naanerani taakku 435 t.kr.-inik sinneqarsimapput. Suliniummi isertitat akiligassallu immikkut naatsorsorneqarput, ataani aningaasaliissutigineqarsimasunut naatsorsuutininut ilanngunneqarnatik.

Takussutissiaq 5. Naatsorsuutit inernerit 2010-2015

Suuneri	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Akissarsiat	9.694	8.951	8.783	9.326	9.960	9.439	9.641
Sulinermut atatillugu angalanerit	166	203	222	178	206	197	200
Ilassinnineq / tunissutit	12	7	8	10	11	8	16
Pikkorissartitsinermut aningaasartuutit	63	52	175	139	37	21	30
Siunnersortit avataaneersuut	1.027	648	467	345	982	321	1.407
Atorfinittunut atorfeqarunnaartunullu aningaasartuutit	209	-	69	40	66	0	0
Sullississutit	339	262	365	332	288	281	436

Nioqqutissanik pisinerit							87
allaffissornermilu aningaasartuutit	359	233	216	123	188	110	
Illut	350	356	363	371	94	0	12
Qarasaasianut aningaasartuutit							84
pisinerillu	526	265	262	285	288	75	
Immikkoortitat	0	0	0	0	0	1.060	-12
Isertitat	-1.903	-1.600	-2.066	-2.887	-2.633	-2.306	-2.120
Nalikkillilineq aamma aningaasat							39
nalingisa apparneri	0	0	0	0	0	0	
Tamaasa katillugit	10.840	9.379	8.864	8.261	9.187	9.207	9.818

Sulisoqarneq

2016-ip naanerani
sulisu

Decembarip 31-ani 2016-imi sulisut tassaapput: Pisortaq, pisortap tullersortaa, kisitsisitigut paasissutissanut siunnersortit aqqanillit, paasissutissiisartoq, allaffimmioq ataaseq, piffissap ilaa, nutserinermik, qarasaasiamut ikkussuinerimik allanillu suliaqartut marluk. 2016-imi nutaanik marlunnik atorfinitsitsisoqarpoq. Sulisut pingasut ukiup naannginnerani suliunnaarput.

2017-ip aallartinnerani atorfeqartuni 17-iusunu marluk 2016-imi atorfinipput, 2015-imi pingasut atorfinipput, marluk 2013-imi atorfinittut sinneri 2010-mi sioqqulluguluunniit atorfinissimallutik.